

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Циклова комісія професійно-практичної підготовки
спеціальності «Дошкільна освіта»

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

**МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З
ПРАКТИКУМОМ З МАЛЮВАННЯ І ЛІПЛЕННЯ**

освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»

Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітня кваліфікація : Фаховий молодший бакалавр дошкільної освіти

Професійна кваліфікація: Вихователь закладу дошкільної освіти

Затверджено на засіданні циклової комісії професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Дошкільна освіта»)
Протокол № 1 від серпня 2023 р.

Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва освітньої компоненти	«Методика організації образотворчої діяльності з практикумом з малювання і ліплення»
Викладач (-і)	Гурей Ольга Іванівна
Контактний телефон викладача	0956099040
Е-mail викладача	olha.hurey@pnu.edu.ua
Формат освітньої компоненти	Очний
Обсяг освітньої компоненти	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до освітньої компоненти	
<p><i>Предметом вивчення освітньої компоненти є:</i> формування у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти системи педагогічних знань, умінь і навичок та готовності до їх практичного використання у процесі художньо-естетичного виховання і різнобічного розвитку дітей дошкільного віку засобами образотворчого мистецтва; оволодіння здобувачами освіти сучасними методами організації образотворчої діяльності дітей на різних етапах дошкільного дитинства. Зміст курсу передбачає спрямованість на формування готовності майбутніх педагогів до естетичного сприймання творів образотворчого мистецтва; усвідомлення сутності образотворчої діяльності дітей та її ролі в духовному становленні особистості; розуміння соціальної ролі педагога у формуванні духовної культури дитини. Програмою дисципліни передбачено низку форм роботи зі студентами: лекції, семінарські та практичні заняття і різноманітні творчі завдання для практичної та самостійної роботи. Семінарські та практичні заняття є логічним продовженням лекцій. Їхня мета: поглиблення, розширення, деталізування знань, якими студенти опанували під час лекцій; перевірка якості їх засвоєння, володіння здобувачами освіти практичними вміннями та навичками безпосередньої роботи з дітьми дошкільного віку.</p>	
3. Мета та цілі освітньої компоненти	
<p><i>Метою вивчення освітньої компоненти є:</i> ознайомлення здобувачів освіти з основами образотворчого мистецтва, особливостями формування у дітей дошкільного віку інтересу до різних видів образотворчої діяльності, розвитку їхніх творчих здібностей; оволодіння сучасними методами організації образотворчої діяльності дітей на різних етапах дошкільного дитинства.</p> <p><i>Основними цілями вивчення освітньої компоненти є:</i> обґрунтувати сутність методологічних засад курсу; формувати у здобувачів освіти уявлення про форми, методи та прийоми навчання дітей раннього та дошкільного віку різним видам образотворчої діяльності в ЗДО та поза його межами; розкрити анатомо-фізіологічні особливості образотворчої діяльності дітей дошкільного віку та ознайомити з психологічними передумовами, що зумовлюють готовність дошкільників до естетичного сприйняття творів образотворчого мистецтва; формувати уявлення студентів про види і жанри образотворчого мистецтва; сприяти удосконаленню художньо-зображувальних умінь здобувачів освіти в галузі живопису, скульптури, аплікації; навчити виготовляти різноманітні наочно-методичні посібники для дітей, складати конспекти занять з різних видів образотворчої діяльності; спонукати до оволодіння знаннями про особливості розвитку у дітей раннього й дошкільного віку образотворчих здібностей та шляхи формування творчості в їх образотворчій діяльності; спонукати майбутніх вихователів ЗДО до самоосвіти та творчого підходу у професійній діяльності.</p>	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

ІК1. Здатність:

- вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти;

- нести відповідальність за результати своєї діяльності;

- здійснювати контроль за іншими особами у визначених ситуаціях

ЗК6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології

СК6 Здатність до розвитку психічно-емоційної сфери особистості дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

СК11 Здатність до організації та керівництва ігрової, художньо-естетичної, пізнавально-дослідницької діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

СК12 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку елементарних уявлень про різні види мистецтва та засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності в різних видах мистецтва

РН1 Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та дошкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини

РН2 Планувати та організовувати освітній процес з урахуванням: принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії; вікових і індивідуальних можливостей дітей раннього і передшкільного віку, дітей з особливими потребами та складати прогнози щодо її ефективності

РН5 Виявляти та узагальнювати результати різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку з використанням педагогічних технологій

РН6 Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм; застосовувати весь спектр психолого-педагогічних заходів, засобів і педагогічних впливів для реалізації завдань національного, патріотичного, духовного, фізичного, морального, розумового, правового, трудового, екологічного, економічного, гендерного, статевого, міжкультурного, естетичного виховання дітей раннього і передшкільного віку

РН8 Визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН9 Визначати особливості, завдання, зміст, способи організації специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організовувати їх відповідно до освітніх програм

РН10 Організовувати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН13 Знати нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти, використовувати їх та фахову літературу у практичній діяльності

РН14 Формувати компетентності у просторі освітніх напрямів роботи закладу дошкільної освіти через організацію самостійної творчої діяльності (ігрової, художньо-естетичної) дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН15 Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти

РН16 Володіти методиками та технологіями зони актуального та ближнього розвитку

дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку різного рівня розвитку, що реалізують освітні напрямки та формують компетентності у дітей раннього та передшкільного віку, визначені Базовим компонентом дошкільної освіти.
 РН17 Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур
 РН19 Аналізувати перспективний педагогічний досвід, інноваційні технології в системі дошкільної освіти та використовувати їх в подальшій роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку

5. Організація навчання

Обсяг освітньої компоненти

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	30
семінарські, практичні заняття	30
самостійна робота	30

Ознаки освітньої компоненти

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / Вибіркова
7	012 Дошкільна освіта	4	Нормативна

Тематика освітньої компоненти

Тема	кількість годин		
	лекції	практичні заняття	сам. роб
Тема 1. Основи образотворчого мистецтва та історія його розвитку. Ознайомлення дітей з образотворчим мистецтвом.	2	2	2
Тема 2. Загальні питання методики образотворчої діяльності. Методи і прийоми навчання образотворчої діяльності. Образотворча діяльність поза заняттями.	2	2	1
Тема 3. Організація занять з образотворчої діяльності. Наочні і дидактичні посібники на заняттях з образотворчої діяльності. Планування роботи з образотворчої діяльності.	2	2	1
Тема 4. Малювання в I-II молодших групах.	2	2	1
Тема 5. Малювання в середній групі.	2	2	2
Тема 6. Предметне малювання в старшому дошкільному віці.	2	2	2
Тема 7. Сюжетне малювання в дитячому садку.	2	2	2
Тема 8. Навчання декоративного малювання в молодшій і середній групі.	2	2	2

Тема 9. Декоративне малювання в старшому дошкільному віці.	2	2	2
Тема 10. Ліплення в I-II молодших групах.	2	2	1
Тема 11. Ліплення в середній групі.	2	2	2
Тема 12. Ліплення в старшому дошкільному віці.	2	2	2
Тема 13. Аплікація в I-II молодших групах.	2	2	2
Тема 14. Аплікація в середній групі.	2	2	2
Тема 15. Аплікація в старшому дошкільному віці.	2	2	2
Всього	30	30	30

6. Система оцінювання освітньої компоненти

Загальна система оцінювання освітньої компоненти	Вид контролю – екзамен. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 25 балів, Контрольна робота – 15 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10 балів. Екзамен – 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота – 15 балів. Самостійна домашня робота – 10 балів.
Семінарські /практичні заняття	Максимальна оцінка – 25 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен. Форма задачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітньої компоненти

1. *Письмові роботи* виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.
2. *Академічна доброчесність*. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з

цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

3. *Відвідування занять*. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової передвищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», введеного в дію наказом ректора від _____ 2023 р № _____. <https://ifk.pnu.edu.ua/polozhennia/>_____pdf

4. *Неформальна освіта*. Результати неформальної освіти зраховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція), наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, від 12.01.2021 р. № 33. https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

2. Методичні рекомендації до Базового компоненту дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція, 2021р.

3. Микуліна А. К. Методика навчання малюванню дітей дошкільного віку / А. Микуліна / Методичні рекомендації з дисципліни «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва» – Мукачево: МДУ, 2018, - 105с.

4. Борин Г. В. Розвиток дітей дошкільного віку в образотворчій діяльності: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності “Дошкільна освіта”. Івано-Франківськ. 2019.

5. Янцур Л.А. Інноваційно-пошукова робота педагога з методики образотворчої діяльності на різних етапах раннього і дошкільного дитинства. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти*: зб. наук. пр.: наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. Вип. 17(60) Рівне: РДГУ, 2018. С.303-306.

6. Янцур Л.А. Реалізація принципу гуманізації в навчанні дошкільників образотворчій діяльності. *Іноватика у вихованні*: зб. наук. пр. Вип. 7 / Упоряд. О.Б. Петренко; ред. Кол.: О.Б. Петренко, Т.С. Ціпан, Н.М. Гринькова та ін. Рівне: РДГУ, 2018. С. 267-276.

Основні нормативно-правові документи:

Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>

Допоміжна:

1. Архіпова С. Методика розвитку творчих здібностей у дітей дошкільного віку / С. Архіпова, Н. Кушнірик. Черкаси, 2019. С. 41-48.

2. Безпала С., Безпала М., Губко М. Розвиток конструкційних здібностей дітей за допомогою конструкторів LEGO Education. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2018. № 8. С. 51–56.

3. Біла І.М. Психологія дитячої творчості. Київ: Фенікс, 2018. 137 с.

4. Борин Г. В. Діяльнісний підхід у професійній підготовці майбутніх педагогів до творчої художньо-конструктивної діяльності з дітьми дошкільного віку. Освітній простір України : науковий журнал. 2019. Вип. 14. С. 57-63. <https://doi.org/10.15330/esu.1.52-58>
5. Борин Г. В. Професійна підготовка студентів до художньо-конструктивної діяльності з дітьми дошкільного віку засобами педагогічної практики. Академічні студії. Серія : Педагогіка. 2021. № 1 (3). С. 181-186.
6. Борин Г. В. Розвиток творчого потенціалу майбутнього вихователя у процесі підготовки до керівництва художньо-конструктивною діяльністю дітей дошкільного віку. Перспективи та інновації науки. Серія : Педагогіка, Психологія, Медицина. 2022. № 4 (9). С. 51-64. <https://sci.ldubgd.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10150/1/50-119-PB.pdf>
7. Борин Г.В. Марчій-Дмитраш Т.М. Професійна підготовка майбутніх вихователів до формування предметно-практичної компетентності дітей дошкільного віку засобами міждисциплінарної інтеграції. Перспективи та інновації науки. Серія : Педагогіка. 2022. № 7(12). С. 83–94. <http://repository.vsau.org/getfile.php/32051.pdf>
8. Борин Г. В. Розвиток дітей дошкільного віку в образотворчій діяльності: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності “Дошкільна освіта”. Івано-Франківськ. 2019.
9. Борин Г. В. Художньо-естетична діяльність дітей: навчальний посібник для студентів спеціальності “Дошкільна освіта” / Г.В. Борин / Івано-Франківськ. 2020. 226 с.
10. Борин Г. В. Художньо-естетичний розвиток дітей: навчально-методичні рекомендації для проведення практичних занять студентів спеціальності “Дошкільна освіта” : [текст. ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ. 2019. – 56 с.
11. Грицюк І.М. Арт-терапевтичні технології та їх вплив на формування творчої позиції дошкільників. Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2019. С. 79-82
13. Програма розвитку дитини дошкільного віку “Українське дошкілля” / О. І. Білан. – Тернопіль: Мандрівець, 2021. – 216 с.
14. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості» / Р. М. Борщ, Д. В. Самойлик. – Тернопіль: Мандрівець, 2022. – 72 с.
16. Янцур Л.А., Сивенко Н.Ф. Педагогічні умови організації декоративної діяльності старших дошкільників за мотивами українських народних промислів. *Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти*: Матеріали Других Міжнародних педагогічних читань пам’яті професора Т.І. Поніманської. Рівне: О.Зень, 2019. С. 164-166.

Інформаційні ресурси:

1. Віртуальні бібліотеки, е-каталоги та довідники е-ресурсів. - http://intellectinvest.org.ua/educ_resources_virtual_libraries/.
2. Державні бібліотеки України та інших країн. - http://intellectinvest.org.ua/educ_resources_state_libraries/.
3. Каталог журналу «Дошкільне виховання» <http://www.lib.vippo.org.ua/periodyka.php?cat=71>, <https://jmil.com.ua/2019-1>
4. Програми розвитку дітей дошкільного віку (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programirozvitku-ditej>).
5. Освітні ресурси. - http://intellect-invest.org.ua/educ_resources/
6. Закон про дошкільну освіту <https://zakon.rada.gov.ua/>
7. Інноваційні технології в розвитку креативних здібностей дошкільників у різних видах діяльності: - Режим доступу: <http://vihovateli.com.ua/stati/6468-innovatsionnye-tekhnologii.html>
8. Науково-метрична база <https://orcid.org/> 0000-0003-3875-3051

<http://mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/>

9. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/portal>

10. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>

11. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>

12. Сучасні форми організації дитячого образотворчого творчості: - Режим доступу: <http://ditsad.com.ua/konsultac/konsultac2503.html>.

13. Образотворче мистецтво. Видавництво Ранок .
URL: <https://www.ranok.com.ua/subject/obrazotvorche-mistetstvo-701.html>

Викладач

Ольга ГУРЕЙ